

Thor Asbjørn Lunaas, Statens vegvesen

EPD – status utslipp, kontroll og oppfølging

Statens vegvesen

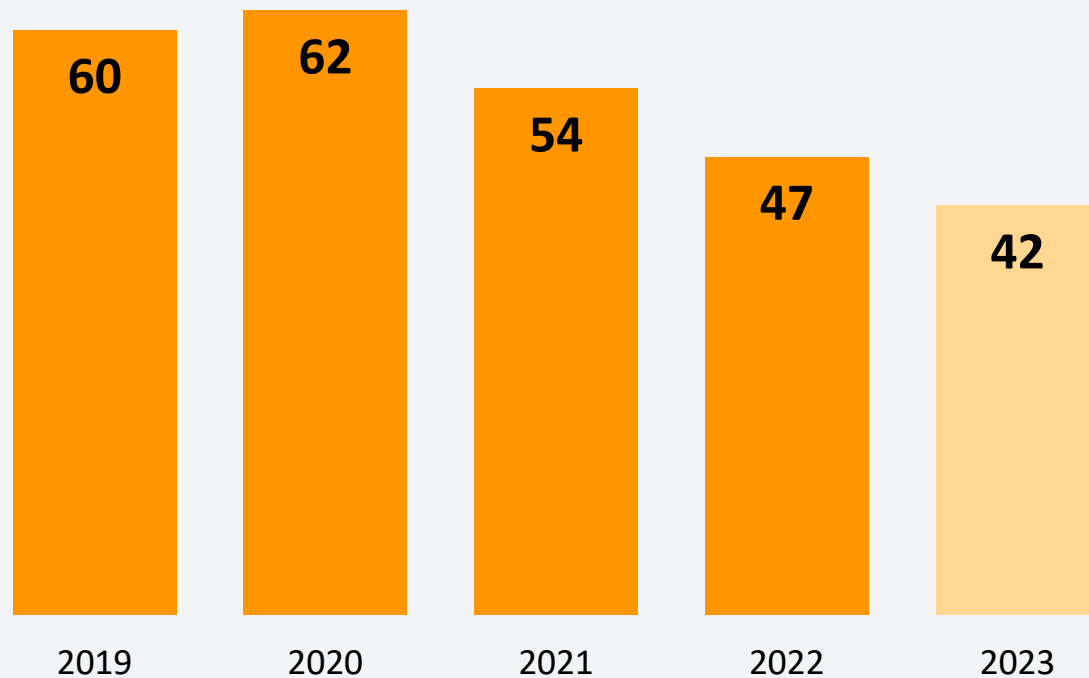
Norwegian Public Roads
Administration

Foto: Knut Opeide

Hva har vi oppnådd?

Utslipp kg CO2 pr tonn asfalt

Kravet om klimavennlig asfalt gir resultater for Statens vegvesen

27.1.2022 10:10:25 CET | [Statens vegvesen](#)

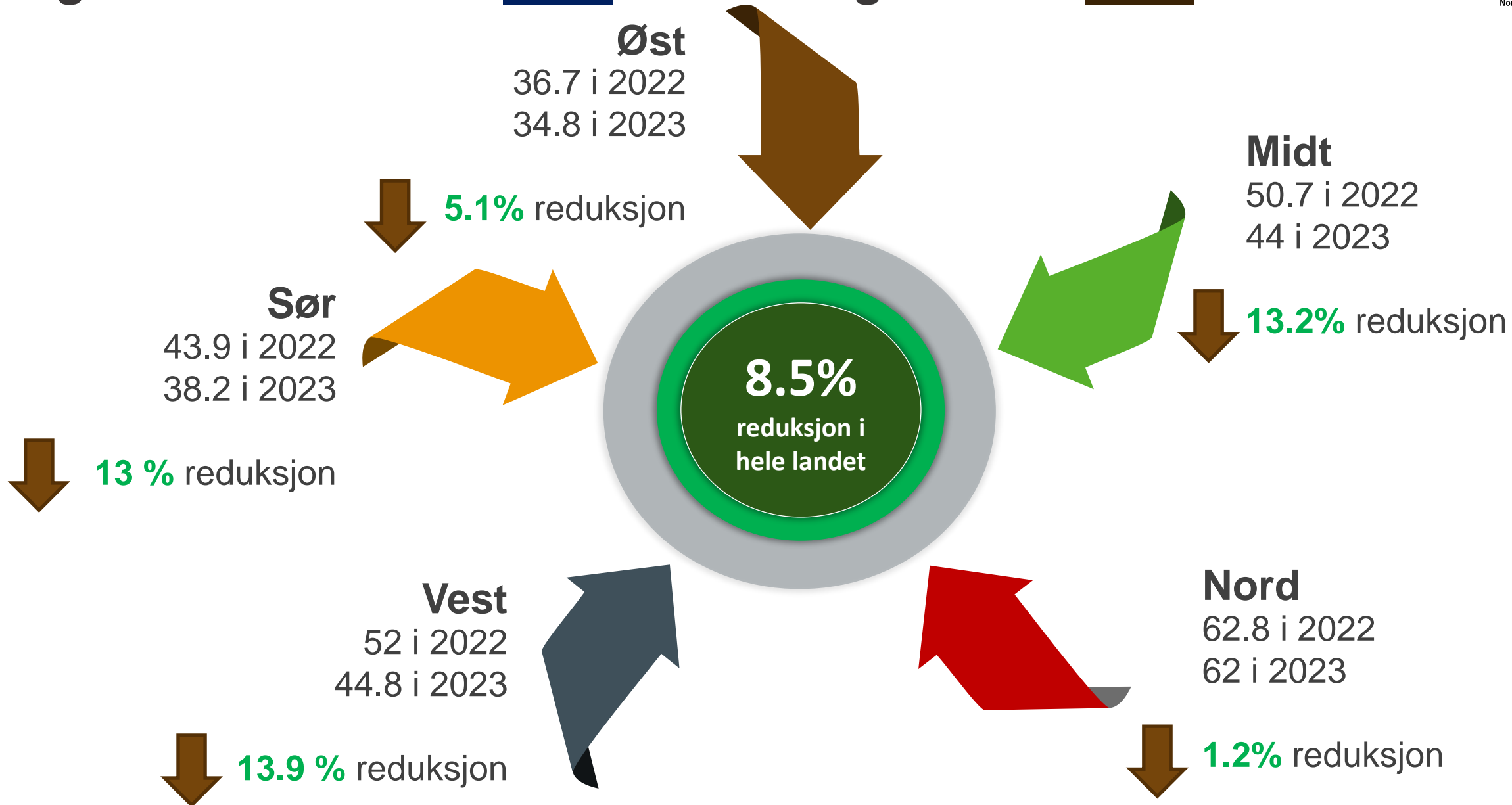
Del

Tallene er klare: CO2-vektingen av asfaltkontraktene reduserer utslippene.

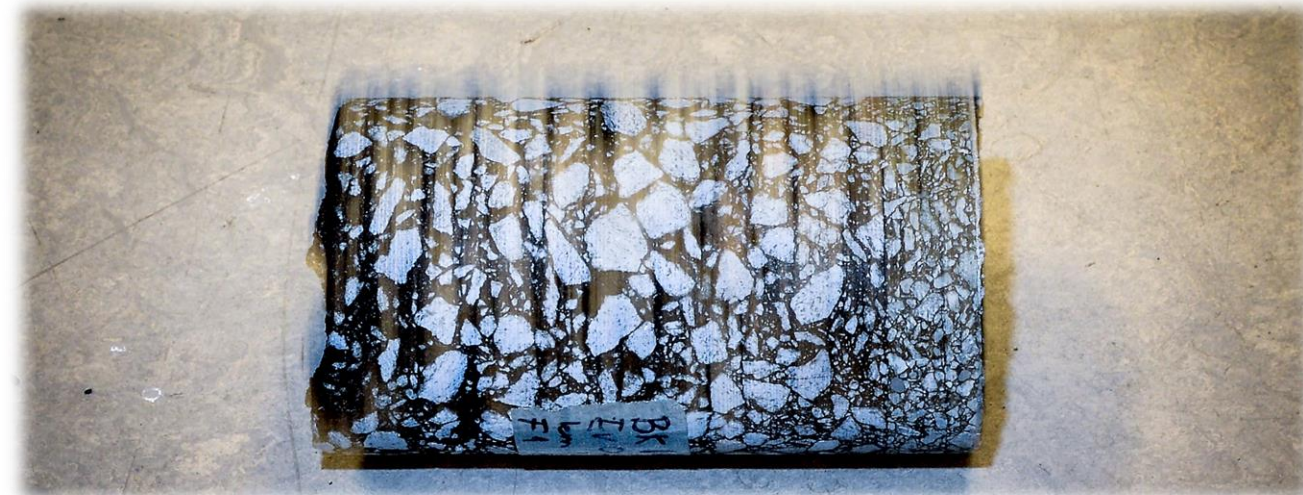
Illustrasjonsbilde. Asfaltering av E14 i Trøndelag. Uttesting av biogent bindemiddel høsten 2021. Foto: Ellinor Hansen

Kg CO2/tonn asfalt i 2023 sammenlignet med 2022

Har det gått for fort?

- Regler
- EPD-kurs
- Bedre og hyppigere stikkprøvekontroll
- Sjekkliste
- Etablere rutiner
- Avtale med Kontrollrådet
- Løse i samarbeid med bransjen

Stikkprøvekontroll

- **16 stikkprøvekontroller**
 - Midt, Øst, Trøndelag, Vestfold/Telemark, Møre og Romsdal
 - Varslet – kan be om verksutskrift fra tidligere
 - Nye resepter – avvik-/endringsmelding
 - RA - mottakskontroll
 - Konsekvensene store nok? Malus fra 0
 - Tillit, ikke bokettersyn

- Kvalitetssystemet

Kontroll 2023

Drift og vedlikehold
Fagressurs, laboratorier og grunnboring
Laboratorium spørst
24. oktober 2023

Stikkprøve-kontroll av EPD i gjennomføringen

Kontrakt 34-2023-05 Oppland

Stikkprøvekontroll av mengder.						
Dato			Sign.			
Kontrakt			Produksjonssted			
Massetype / ID nr.			Entreprenør			
EPD / ID nr.						
	Fra tilleggsskjema / kontrollgrunnlag		Kontroll verk			
	Type/Forekomst	Mengde	Type/Forekomst	Mengde	OK / Awik	Kommentar
Råvarer A1						
Pukk 1						
Pukk 2						
Pukk 3						
Grus 1						
Grus 2						
RA mengde (%)						
Bindemiddel						
Biogen tilsetning						
Kalkfiller						
Fiber						
Vedheftingsmidler						
Transport A2						
Bil						
Båt						
Fabrikk i fjelltak						
Produksjon A3						
Fyringsmiddel:						
Diesel						
LPG						
LNG						
Biodiesel RME						
Biodiesel						
HVO 100						
Pellets + LPG						
Pellets + bioolje						
Pellets +						
Biogass						
Mobilt - Elektrisitet/agregat						
Produksjonstemperatur (LTA)						
Annet						
Transport A4						
Bil						
Bil+henger						
Båt						

Kontrollskjema

Utførelse av kontroll						
Forberedelser				Asfaltfabrikken		
Finn tidspunkt hvor det foregår arbeid på kontrakten				Ute på tomte		
Avtal stikkprøvekontroll med byggeleder SVV				Sjekk at det hjullaster mater inn de råvarene som er oppgitt		
Byggeleder avtaler med kontraktsansvarlig hos entreprenør				Sjekk om hjullaster mater inn de resirkulert asfalt der det er oppgitt		
Sett inn opplysninger fra Tilleggsinformasjon for EPD til asfalt i kontrollskjemaet				Sjekk om at det benyttes biogent bindemiddel der det er oppgitt		
I mixecabin				fra egen ferdigblandet tank		
Verksutskrift fra aktuell produksjon.				fra egen tank som blandes i verket		
Hvor mye resirkulert asfalt veies inn				Se hvilket fyringsm. som benyttes, merking av tank/leveringsseddel		
Hvor mye biogen tilsetning veies inn, hvis benyttes				Sjekk om det er egen kalkfillertank		
Andel kalkfiller						
Andre merknader.						

Kontrollrådet

- Samarbeidsavtale med Kontrollrådet
- Hensikt
 - Samsvar EPD og forbruk produksjonssted
- Vedlikeholdssystem
 1. Kontroll
 - Råvarer
 - Produksjon
 2. Sporbarhet
 3. Avviksbehandling og korrigerende tiltak
- 10 revisjoner i 2023
 - Egen sjekkliste
 - God kontroll på EPD dokumentasjon, opptatt av å gjøre en god job

CO2-regnskap

- Godkjente EPD'er
- «Regler»
 - Produksjon
 - Avvik
 - Annen fabrikk
 - Tilleggspunkt/punkt som utgår
- Sammenholde budsjett og regnskap

- **Regnskap**
 - **Oversikt over forbruk og innkjøp**
 - **Bilag/dokumentasjon**

Klima og miljø – 30% vekting i offentlige anskaffelser

- DFØ
 - Veileder
 - Høringutkast
 - Dialog
 - Påslagsmodellen (asfaltmodellen)
 - Fast beløp
 - Forutsigbart
 - Innarbeidet
 - enkel og effektiv
 - 7,50 kr pr. kg CO2
 - Andre fagområder

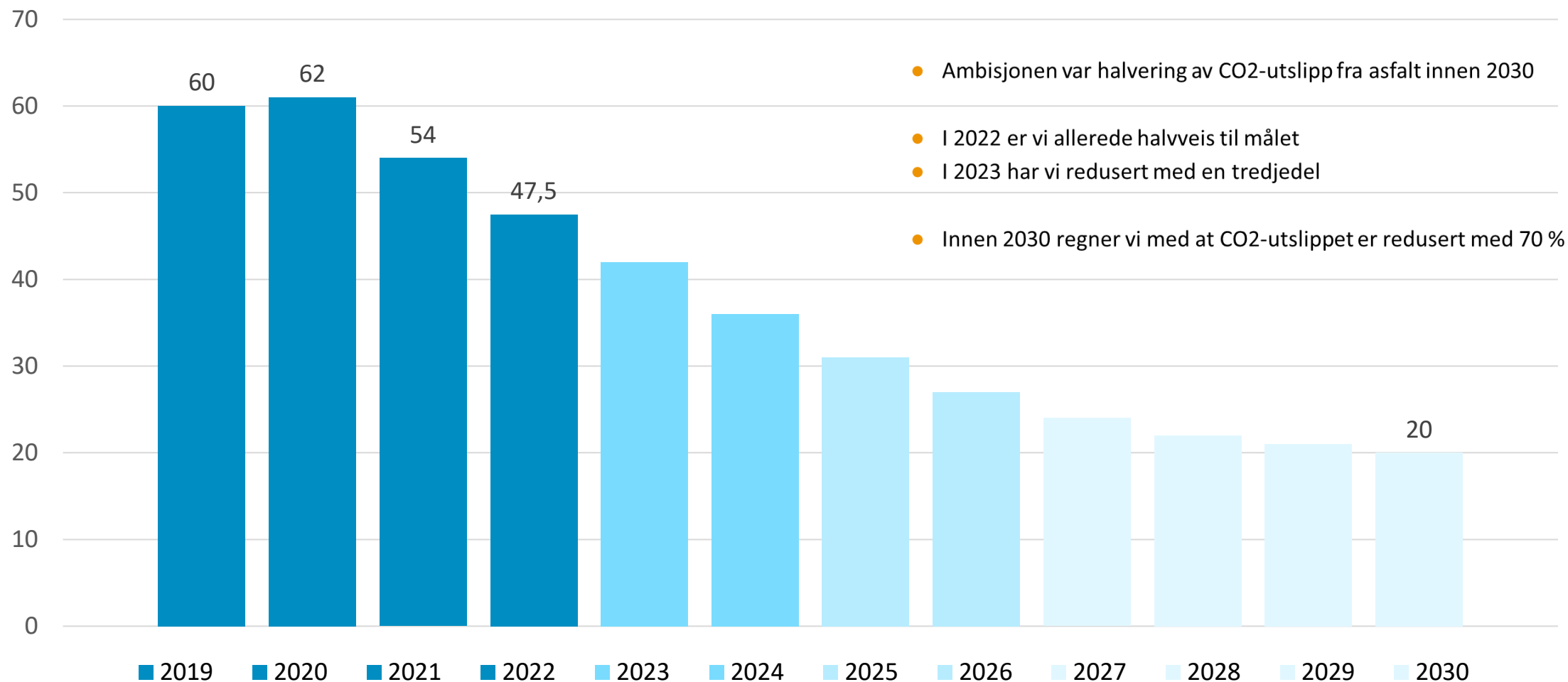

Veileder til regler om klima- og miljøhensyn
i offentlige anskaffelser

- [Veileder til regler om klima- og miljøhensyn i offentlige anskaffelser | Anskaffelser.no](https://anskaffelser.no)
- [Kriterieveviseren \(anskaffelser.no\)](https://anskaffelser.no)
- [klimakalkulator-co2-vekting-oppskrift-1.pdf \(innovativeanskaffelser.no\)](https://innovativeanskaffelser.no)

Nytt mål!!

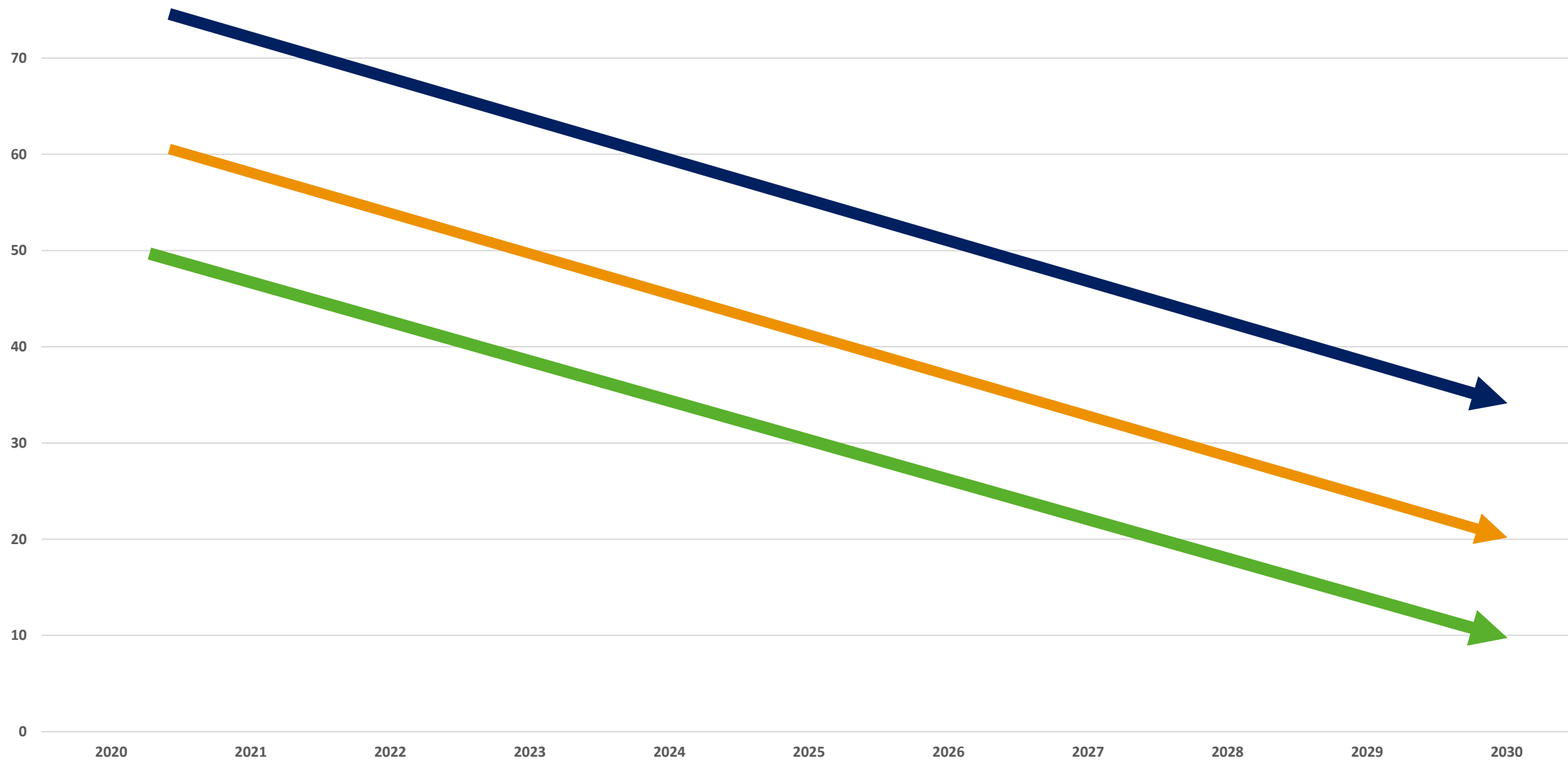
Utslipp kg CO2 pr. tonn asfalt

Reduksjon av CO2

Statens vegvesen
Norwegian Public Roads
Administration

Bruk av bioolje, biobrensel, biodrivstoff.....

- Statens vegvesen vil følge DFØ og Miljødirektoratets generelle anbefaling om at biodrivstoff ikke premieres i offentlige anskaffelser for segmenter hvor det også er et omsetningskrav.
- Vi presiserer at vår beslutning om å ikke premiere bruk av bioolje som energikilde i asfaltproduksjon, vil gjelde fra 2025.

- ***Statens vegvesen premierer kun flytende biobrensel (biooljer) som brukes som innsatsfaktorer i produksjon av materialer (for eksempel som erstatning for bitumen i asfalt).***
- ***Statens vegvesen vil ikke premiere flytende biobrensel (biooljer) som brukes til energiformål, herunder transport og oppvarming (for eksempel som energikilde i asfaltproduksjon).***

Norge er verdensledende på grønn asfalt

Pressemeddelelse 06-12-2023

Vejdirektoratet vil belønne mere klimavenlig asfalt

Næste år kan en entreprenør med et mere klimavenligt tilbud vinde over en billigere entreprenør i en udbudsrunde, når der skal udskiftes asfalt på statens veje. Vejdirektoratet vil i et nyt pilotprojekt præmiere CO2-besparende tiltag i en række udbudsrunder.

Uret begynder at tikke fra det øjeblik, at arbejdet går i gang i det norske granitbrud eller i "genbrugsbunken" med at skaffe råvarer til dansk asfalt - til vejen er lagt. Man kunne kalde det fra granitbrud til vej.

Sådan beder Vejdirektoratet sine entreprenører om at opføre deres CO2-regnskab indenfor asfaltarbejde, og det sker ved miljøerklæringer (EPD), som er 3. part verificerede. I 2024 vil Vejdirektoratet efter norsk forbillede præmiere CO2-besparende tilbud i 10 større asfaltarbejder rundt om i landet.

- Vi skal alle bidrage til at løse klimakrisen. På denne måde skaber vi et sundt incitament til at være mest klimavenlig. Tilbudsgivere, som har en mindre CO2-udledning, vil få en konkret fordel, når tilbudene evalueres. Det betyder, at der måske vil være tilfælde, hvor et dyrt tilbud vil løbe med ordren, hvis de har det laveste CO2-aftryk, siger drifts- og teknikdirektør Michael Kirkfeldt.

Ideen er hentet i Norge

Hvert tons CO2 får en "skyggepris" i form af et tillæg på 1.500 kroner. Ideen er hentet i Norge, hvor man begynder på et lignende niveau for fem år siden. Baseret på norske erfaringer forventer Vejdirektoratet, at den vil kunne opnå en væsentlig nedringelse af CO2-udledningen ved produktion og udlægning - i takt med at branchen implementerer mere klimavenlige løsninger.

- Pilotprojektet har store perspektiver. Når vi har høstet erfaringer fra de første udbud, så kan metoden udvides til alle statens asfaltarbejder. Og selvfølgelig skal vi løbende udvikle den hen ad vejen sammen med vores leverandere. Men selvet om, at man har en konkurrencemæssig fordel ved et lavere CO2-aftryk, ligger fast. Vores erfaringer vil vi naturligvis også stille til rådighed til kommunerne, der ejer hovedparten af landets veje, siger Michael Kirkfeldt.

Bod eller bonus

Efter asfaltarbejdet er ovre, vil det blive kontrolleret, at entreprenøren har overholdt det lovede CO2-mål. I fald det er overskredet, skal entreprenøren betale en bod, og er CO2-regnskabet bedre end lovet, opnås en bonus.

Transportminister Thomas Danneberg siger:

- Jeg er overbevist om, at det vil skubbe på udviklingen, når det bliver synligt, at der er en gevinst ved at begrænse udledningen. Derfor ser jeg frem til at følge pilotprojektet, hvor entreprenører i udbudsprocessen belønnes for at kunne levere en klimavenlig asfalt. Vi kan ikke komme udenom, at anlægsarbejde indebærer en CO2-udledning. Men jeg ved, at asfaltbranchen løbende udvikler og tester nye metoder, og en "skyggepris" er et interessant

Statsråd Barth Elde har selv markert et stærkt engagement for at Norge skal kunne nå vore klimamål. Foto: KLD.

20.12.22 kl. 11:52

Lansering av veikart for grønn sjøtransport

Hvordan redusere klimafotavtrykket knyttet til transport for bygg- og anleggsektoren? Statens Vegvesen (SVV) har erfaringer og kan vise til konkrete resultater. Utslipp av CO2 per tonn utlagt asfalt er redusert med om lag 25% på bare to år - fra 2020 til 2022.

Mandag 9. januar overleverer Grønt Skipsfartsprogram (GSP) veikartet som gir retning og mål for justering til grønn sjøtransport innen helle bygg- og anleggsektoren. Basert på erfaringer og analyser - fra blant annet SVV - anbefaler veikartet grep for at sektoren skal oppnå reduksjon av klimagassutslipp og bidra til at Norge når klimamålene.

Mandag 9. januar

kl. 15:30 - 16:00

[Registrer deg her](#)

KOMMENDE ARRANGEMENT

Ingen arrangement planlagt for øyeblikket.

SENESTE NYHETER

Statens vegvesen viser vei for hvordan anleggstransporten kan gjøre skipsfarten grønnere

Statens vegvesen viser vei

7. desember Partnermøte

November 29th: Miniseminar - Methanol, a green alternative across borders

A photograph of a two-lane asphalt road stretching into the distance under a heavy, grey fog. A white truck is visible in the distance, driving towards the viewer. The road has white dashed center lines and solid white edge lines. To the left of the road is a flat, green field. To the right, there are some trees and a red utility pole. The overall atmosphere is misty and overcast.

thor.lunaas@vegvesen.no

Foto: Linda Pettersen